

Təbib

Təsisçi: Azərbaycan Tibb Universiteti

Qəzet 1933 -cü ildən çıxır. <http://www.amu.edu.az> № 02 (1663) 31 yanvar 2018 - ci il

Qiyməti 50 qəpik

Regionların 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramının icrasının dördüncü ilinin yekunlarına həsr olunan konfrans keçirilib

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev konfransda iştirak edib

Yanvarın 29-da Heydər Əliyev Mərkəzində "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın icrasının dördüncü ilinin yekunlarına həsr olunan konfrans keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev konfransda iştirak edib.

Dövlətimizin başçısı konfransda giriş nitqi söylədi.

Sonra Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Taleh Qaraşov, Naxçıvan Muxtar Respublikasındakı "Nəqşicahan Holding" şirkətlər qrupunun "Duzdağ Müalicəvi İstirahət Mərkəzi"nin direktoru Novruz Novruzov, Tərtər Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Müstəqim Məmmədov, Neftçala Sənaye Məhəlləsinin direktoru Nəriman Xəlilov, Qazax Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rəcəb Babaşov, Ağdam rayonundakı Heyvandarlıq Kompleksinin direktoru Fuad Əyyubzadə, Salyan Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Sevindik Hətəmov, Saatlı rayonundakı "Aqro-Az" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin (pambıq istehsalı və emalı) rəhbəri Vahid Hüseynov, Balakən Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı İslam Rzayev çıxış etdilər.

Dövlətimizin başçısı konfransda yekun nitqi söylədi.

BU SAYIMIZDA

REZİDENTURA DİPLOMDANSONRAKI TİBBİ KADRLARIN HAZIRLANMASINDA ƏSAS STRATEJİ SAHƏDİR 2

Azərbaycanlı plastik cərrahın təklif etdiyi yeni bərpa üsulu ABŞ-da dərsliyə daxil edildi 4

İctimai nəzarət və məsləhət şurası imtahanın gedişini izlədi 4

Rezidentlərin seminarı - Yan amiotrofik skleroz xəstəliyi haqqında müzakirə 7

Tibb Universitetində 20 Yanvar şəhidlərinin əziz xatirəsi yad edilib

Rezidentlərlə görüş olub 5

Görkəmli alimin 120 illik yubileyi keçirilib 5

"Əczaçılıq analizində spektrofotometriyanın tətbiqi" mövzusunda həsr olunmuş növbəti konfrans keçirilib 7

Tədris Terapevtik Klinikada müəlimlər üçün seminar olub 7

QAN YADDAŞIMIZ

◆ Azərbaycan baş verən Qanlı Yanvar faciəsindən 28 il ötür. Bu müddət ərzində şəhid məzarları zamanın qan yaddaşına köçür, xalqımızın müqəddəs and yerinə çevrilərək ehtiramla yad olunur.

Yanvarın 18-də ölkəmizin hər yerində olduğu kimi Azərbaycan Tibb Universitetində də 20 Yanvar faciəsinin 28-ci ildönümünə həsr olunmuş anım mərasimi keçirilib. Mərasim iştirakçıları ilk öncə torpaqlarımızın azadlığı və bütövlüyü uğrunda canlarından

ölkə rəhbərliyinə qayıdırdı, sonra bu istiqamətdə böyük işlər görüldü. Məhz onun təşəbbüsü ilə ilk dəfə bu hadisəyə hüquqi-siyasi qiymət verilib, şəhidlərin xatirəsinin əbədiləşdirilməsi üçün ulu öndər mühüm sənədlər imzalayıb. Ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi kursunu uğurla davam etdirən möhtərəm prezidentimiz cənab İlham Əliyev Vətənimizin ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçən insanların əziz xatirəsinin daim anılması, onların ailələrinin sosial rifah halının yüksəldilməsi, mənzil- məişət şəraitinin yax-

rın 21-də - dəhşətli gecənin səhəri çətinliklə də olsa işə getdik. Əməliyyatxananın qalın şüşələri sınıq-salxaq idi. Bu cür şəraitdə insanları əməliyyat edirdik. Yaralıların çoxu gənclər idi. Onların əksəriyyətində iri-çaplı yaralar vardı. Çoxuna 1 deyil, 2-3 güllə vurulmuşdu. Həmin gecə açılan ölümşağan güllələrin bir neçəsi indi də mənim stolumun üstündədir" deyən professor qeyd etdi ki, bu faciədən 28 il keçməsinə baxmayaraq, 20 yanvar hadisələri hər kəsin yaddaşına əbədi həkk olunub: "Biz hamımız bu gün

Eldar İSMAYIL

20 yanvar şəhidlərinə

BAKI AL-QAN İÇİNDƏ

Bakı tufan içində,
Bakı al-qan içində.
Yanır divar, yanır daş,
Tüstü, duman içində.
Küçələri çığnayıb
Tanklar şığıyıb keçir.
Döngələrdə, səkidə
Avtomatlar qan içir.
Günahsız insan qanı
Axır asfalt üstündə.
Cəllad sifət əsgərlər
Qoca-cavan qəsdində.
Güllə ilə vurulan
Tankla tapdanır bir də.
Bu günahsız qadınlar
Güllələnir evində.
Qonşuya gedən yerdə.
Meyitlər döşənibdir
Küçə boyu yan-yana.
Axıb çay tək qarışır
Torpaq üstə qan-qana.
Qalxıb göyə yüksəlir
Fəryad səsi, ah səsi.
Dolu kimi tökülür
Qarbaçovun gülləsi!
Divarlar deşik-deşik,
Səkilər qazım-qazım.
Dərd üstündə əsirəm,
Bu dərdi necə yazım?
Ağlayır ata-ana,
Ağlayır oğul-uşaq.
Yaralılar, meytlər
Üst-üstə, qalaq-qalaq,
Allah, bu nə zülümdü,
Zülüm özü ölümdü!
Belə zülüm görməmiş
Tarix özü heç zaman.
Vəhşi faşist ordusu
Vermir millətə aman.
Yaralını götürən
Həkimlər güllələnir.
Pəncərədən boylanan
Sakinlər güllələnir.
Şümşad boylu körpələr
Qızıl qana boyanırlar!
Üz tutaraq göylərə
Yana-yana deyirəm:
- Allah əli olmayan
Bu taxt-taca min lənət!
Milləti məlul qoyan
Bu hərəcə min lənət!

Tibb Universitetində 20 Yanvar şəhidlərinin əziz xatirəsi yad edilib

keçən igid Vətən övladlarının ruhunu bir dəqiqəlik sükutla yad ediblər.

Sonra ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli 20 Yanvar hadisələrini Azərbaycan xalqının müasir tarixinin ən faciəli səhifələrindən biri kimi qiymətləndirib: "Həmin gecədən 28 il keçir. Biz hamımız həmin faciənin canlı şahidləri olmuşuq. İllər keçdikcə, 20 Yanvar gecəsi ərəfəsində baş verən proseslər, onların siyasi qiyməti daha dolğun verilir. Analiz etsək, həmin proseslərdə bir neçə əsas məqamı vurğulamaq lazımdır. Əvvəla, o dövrdə sovet məkanında bir çox ölkələrdə xalq hərəkatı başlamışdı. İmperialist qüvvələr müxtəlif şəhərlərdə təxribatlar törədirdi. Lakin yalnız Azərbaycan xalqına qarşı qısamüddətli müharibə elan olundu. Çünki 19-dan 20-nə keçən gecə Bakı şəhərində və digər yerlərdə baş vermiş əməliyyatlar sözün əsl mənasında "qısamüddətli bir müharibə idi".

Sözünə davam edən G.Gəraybəyli ötən əsrin 90-cı ilində ölkəmizin müstəqilliyi və azadlığı uğrunda küçələrə çıxmış vətəndaşlarımıza qarşı insanlığa sığmayan vəhşiliklərin törədildiyini xatırladı: "Azərbaycan xalqının həyatında belə hadisələrdən biri 1990-cı ilin yanvar ayının 19-dan 20-nə keçən gecə baş verib. Bu hadisənin mahiyyəti illər keçdikcə daha da dərinləşir, böyük əhəmiyyət kəsb etməyə başlayır. Əliyalin insanlara qarşı ağır texnika, tanklarla vəhşicəsinə hücum edildiyi, insanların gülləbaran

olunduğu bu gecə xalqımızın tarixindəki böyük faciələrindən biridir. Təsədüfi deyil ki, bu tarixi gün milli dirçəlişimizin vacib mərhələlərindən biri kimi hesab olunur. Həmin günlərdə azadlıq mücadiləsinə qalxmış xalqın iradəsini qırıb böyük imperiyayı saxlamaq istəyirdilər. Amma xalqın iradəsi, mərdliyi sayəsində onların bu planları reallaşsa bilmədi. Hətta qadınlarımız öz vətənlərini qorumaq üçün tərəpən-dırnağa qədər silahlanmış ordunun qarşısına əliyalın çıxmışdılar. Odur ki, bu qanlı gün bizim tariximizə faciə ilə yanaşı, həm də əsl igidlik, qəhrəmanlıq səhifəsi kimi daxil olub. Xalqımız öz qanı bahasına azadlığına qovuşub".

G.Gəraybəyli tarixə ekskurs edərək həmin dövrdə sovet mediasının 20 Yanvarla bağlı yanlış məlumatlar yaydığına, əsil baş verənlərin ictimaiyyətdən gizlədildiyini, çox az sayda itkinin olduğu haqda məlumatlar yaydığını dedi: "Yalnız o dövrdə xalqımızın dahi oğlu Heydər Əliyevin həyatını təhlükə qarşısında qoyaraq ailəsilə birlikdə Azərbaycanın Moskvadakı nümayəndəliyinə gələrək kəskin bəyanat verməsi və əsl günahkarların tapılıb cəzalandırılmasını tələb etməsi nəticəsində həqiqəti əks etdirən informasiyalar bütün dünyaya çatdırıldı. Məhz həmin mətbuat konfransında dünyanın nüfuzlu xəbər agentliklərinə bu faciənin səbəbləri haqqında düzgün məlumatlar verildi".

Bu olayların Azərbaycanın müstəqillik tarixi və ondan sonrakı inkişaf dövründə böyük iz qoyduğunu deyən rektor bildirdi ki, Heydər Əliyevin yenidən

şlaşdırılması istiqamətində və bir sıra əhəmiyyətli tədbirlərin həyata keçirilməsinə göstərişlər verib.

İctimai fənnlər kafedrasının professoru Fəxrəddin Məmmədov məsələlərə bir tarixçi kimi nəzər salaraq Azərbaycan xalqının tarixən mübariz xalq olduğunu bildirdi: "Bu hadisələr mahiyyətlə Azərbaycan xalqının milli azadlıq tarixinin qürur duyulması bir səhifəsidir, çünki bir tərəfdə azadlıq üçün mübarizə aparan xalq, digər tərəfdə isə həmin azadlığın qəsdinə durmuş sovet imperiyası dayanırdı. 20 yanvar hadisələri iradənin silaha, inamın ölümə qalib gəldiyi məqam idi. Bakının küçələri, evləri, yoldan keçən maşınları atəşə tutuldu. Həmin vaxt qoşunun gəldiyi yerlərdə bu gəlişə etiraz olaraq müqavimət sipərləri quran insanlar arasında cəmi 43 nəfər həlak olmuşdu, qalan insanlar evində, həyatında, mənzilində qətlə yetirilmişdi.

Sovet imperiyasının Bakıya 50 min nəfərə yaxın qoşun kontingenti yeritməsinə baxmayaraq, bu ordu insanları yalnız qətl edib, onları diz çökdürə bilmədi və bu mənada Azərbaycan xalqı şəhidlər verməsinə, minlərlə yaralıları olmasına, yüzlərlə insanların həbslərə düşməsinə baxmayaraq, sınımadı, mübarizəni davam etdirərək milli istiqalını qazandı."

III cərrahi xəstəliklər kafedrasının müdiri, professor Məmməd Nəsirov 20 Yanvar gecəsi baş verənlərlə bağlı öz xatirələrini danışdı: "Həmin dövrdə mən həm dekan idim, həm də cərrah idim. Yanva-

qazndığımız müstəqilliyimizə görə məhz həmin şəhidlərə borcluuyuq". M.Nəsirov həmin hadisədə ağır şəraitdə işləyən azərbaycanlı həkimlərin göstərdiyi şücaətlərdən də söz açdı. O, xatırladı ki, 1990-cı il yanvarın 19-dan 20-nə keçən gecə törədilən qırğında universitetimiz də 9 şəhid verib.

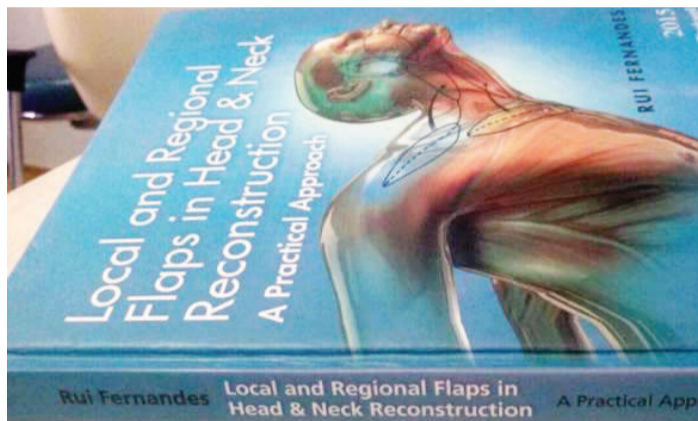
Tələbələr adından çıxış edən I müalicə profilaktika fakültəsinin III kurs tələbəsi Pəri Məhərrəmovaya 20 Yanvar şəhidlərinin qanının yerdə qalmayacağını, Azərbaycan torpaqlarının tezliklə işğaldan azad olunacağından əminliyini dedi. Şəhidlərin heç zaman unudulmayacağını, respublikamızda və eləcə də dünyanın müxtəlif ölkələrində fəaliyyət göstərən soydaşlarımızın qəlbində əbədi yaşayacaqlarını söyləyən P.Məhərrəmovaya layiqli bir həkim kimi gələcəkdə Qarabağda işləmək arzusunda olduğunu bildirdi.

Toplantını yekunlaşdıran rektor bu hadisələr barədə kifayət qədər kitabların çap edildiyini, şəhidlərə qəhrəmanlıq dastanları yazıldığını, sənədli filmlər çəkildiyini vurğulayaraq Azərbaycanın hər bir övladının bu hadisə haqqında geniş məlumat olduğunu və saatlarla danışa biləcəyini söylədi. Onun sözlərinə görə, 20 Yanvar hadisələri tariximizdə bir dönüş nöqtəsi olaraq milli qürurun formalaşmasında, müstəqilliyin qorunub saxlanılmasında, bizim dünya xalqları arasında özünəməxsus yer tutduğumuzda böyük rol oynayır.

Mənsur ƏLƏKBƏRLİ

Azərbaycanlı plastik cərrahın təklif etdiyi yeni bərpa üsulu ABŞ-da dərsliyə daxil edildi

◆ Azərbaycanın tanınmış plastik və rekonstruktiv cərrahı, t.u.e.d., professor Vaqif Qələndərin təklif etdiyi və bərpa əməliyyatlarında tətbiq etdiyi yeni üsul ABŞ-ın nüfuzlu universitetinin dərsliyinə daxil edilib. ABŞ-ın Florida Tibb Kolleci Universitetinin (Jacksonville) dosenti, üz-çənə cərrahiyyəsi şöbəsinin rəhbəri, mikrovaskilyar cərrahiyyənin direktoru Rui Fernandesin müəllif olduğu "Baş və boyun nahiyəsi rekonstruksiyası üzrə cərrahiyyədə yerli və regional fleplar. Praktiki yanaşma" adlı dərsliyə V.Qələndərə məxsus xüsusi bərpa üsulu ayrıca fəsil kimi daxil edilib. Dərsliyin 20-ci fəslə V.Qələndərin təklif etdiyi "Süd vəzinin fasial-dəri fleb diaqnozlu daxili döş arteriyası cərrahiyyəsi: yeni flebin təsviri" adlı bərpa üsuluna həsr olunmuşdur. Burada azərbaycanlı cərrahın təklif etdiyi və uzun illərdən bəri tətbiq etdiyi xüsusi bərpa üsulundan bəhs olunur.

V.Qələndərin sözlərinə görə, təklif olunmuş yeni bərpa üsulu 1999-cu ildə Səhiyyə nazirliyinin və ATU-nun xüsusi icazəsi ilə Azərbaycan məhkəmə tibbi ekspertizasının morqunda insan meyitləri üzərində aparılan araşdırmalardan sonra öz təsdiqini taparaq tətbiq edilməyə başlanmışdır. Araşdırmalar nəticəsində süd vəzinin və döş qəfəsi toxumalarının rekonstruksiyası üçün yeni üsul təklif olunmuşdur. 1999-cu ildə Türkiyədə keçirilən Ümumdünya Plastik-Rekonstruktiv Cərrahiyyə Konqresində təqdim olunmuş bu üsul 360 ixtira içərisindən

seçilərək beynəlxalq mükafat və diploma layiq görülmüş, eləcə də dünyanın impakt faktorlu nüfuzlu jurnallarında nəşr olunmuşdur.

Hazırda ABŞ, Yaponiya, Türkiyə, Brazilya, Çili, Koreya və bir çox başqa ölkələrin qabaqcıl nüfuzlu klinikalarında bu üsulla cərrahiyyə əməliyyatları həyata keçirilir.

Xatırladaq ki, Vaqif Qələndər Plastik və Rekonstruktiv cərrahiyyə ixtisası üzrə tələbələrin və rezidentlərin hazırlanması üçün Azərbaycan Tibb Universitetində ilk dərslük və dərs vəsaitinin müəllifidir. Cərrahın özünə məxsus altı yeni cərrahiyyə üsulu, 78 elmi əsəri xarici ölkə jurnallarında nəşr olunub və konfranslarda məruzə edilib. V.Qələndər bir çox müərkəb əməliyyatları, o cümlədən

dirsəkdən qopmuş qolun 6-8 saatdan sonra təkrar yerinə replantasiyası (bərpa olunması) əməliyyatını müvəffəqiyyətlə həyata keçirib. O, 30-dan çox xarici ölkə elmi konfranslarında məruzəçi qismində iştirak edib. Azərbaycan Plastik Cərrahiyyə İctimai Birliyinin qurucusu və sədri kimi V.Qələndər Bakıda 3 dəfə beynəlxalq Plastik və Rekonstruktiv cərrahiyyə üzrə beynəlxalq konfransların bilavasitə təşəbbüskarı və təşkilatçısı olmuşdur. O həmçinin, Beynəlxalq Plastik Cərrahiyyə Assosiasiyasının idarə heyətinin həqiqi üzvüdür.

İctimai nəzarət və məsləhət şurası imtahanın gedişini izlədi

Yanvarın 23-də ATU-nun rektoru yanında İctimai Nəzarət və Məsləhət Şurası (İNMŞ) növbəti reyndini keçirib. 5 sayılı tədris binasında keçirilən monitorinqdə şuranın üzvləri - Azərbaycan Milli Qeyri-Hökumət Təşkilatları Forumunun Prezidenti Rauf Zeyni, "Cəmiyyətin və Vətəndaş Münasibətlərinin İnkişafı" İctimai Birliyinin sədri, QHT-lərin Antikorrupsiya Şəbəkəsinin üzvü Əhməd Abbasbəyli, ATU-nun əczaçılığın texnologiyası və idarəçiliyi kafedrasının baş müəllimi, "Gənc vətəndaş" İctimai Birliyinin sədr müavini Aidə Bəndəliyeva və tələbə-dekan Məhərrəm Alimli iştirak ediblər.

götürmədikləri araşdırıldı. Bəlli oldu ki, imtahan prosesi qaydalara uyğun gedir və heç bir qüsur yoxdur. Sonra şura üzvləri Apellyasiya Komissiyasının fəaliyyəti ilə də tanış oldular. Komissiyanın sədri, professor Surxay Musayev gün ərzində 7 müraciətin daxil olduğunu, onların içərisində əsaslı və əsassız şikayətlərin yer aldığını bildirdi. Müraciətlərin əsasən imtahanlara düşən test suallarında yanlışlıqlarla bağlı olduğunu bildiren sədr, bu barədə ədalətli ölçü götürüldüyünü qeyd etdi. Həmçinin aşkar edilmiş qüsurların anında aradan qaldırıldığını vurğuladı.

Sonra Azərbaycan dili və ictimai fənnlər kafedralarına baş çəkildi. Davamiyyət jurnalına baxış keçirilərkən bəzi əməkdaşların nizam-intizama

Əvəllər də yazdığımız kimi, reydlərin aparılmasının əsas məqsədi tələbələrin fikirlərini, rəylərini, şikayətlərini və təkliflərini öyrənməklə ictimailəşdirmək, qarşıya çıxan problemlərin həllinə nail olmaqdır.

Monitorinq zamanı imtahanın gedişi izləndi. Tələbə biletləri, yanaşı əyləşdirilən tələbələrin eyni fəndən imtahan verib-vermədikləri, özləri ilə imtahan zalına telefon götürüb-

riayət etməməsi hallarına rast gəldi. Bu barədə qeydlər aparıldı və bildirildi ki, reyndin nəticələri barəsində rəhbərliyə ətraflı məlumat veriləcək.

Şura üzvləri iqtisadiyyat fənni ilə bağlı tədris olunan proqramla da maraqlandılar. Müəllimlər elmi araşdırmalar aparmaq məqsədilə bəzi arxiv və kitabxanalarda işləmək üçün onlara normal şəraitin yaradılması təklifini şura üzvlərinin diqqətinə çatdırıldı.

İki şöbənin 2017 -ci ilə həsr olunmuş illik hesabatı dinlənildi

Yanvarın 25-də Tədris Terapevtik Klinikada Şöbələrin 2017-ci ilə həsr olunmuş illik hesabatı dinlənilib.

sayəsində şöbəyə və eləcə də klinika-gələn xəstələrin sayında artım müşahidə edilir.

Daha sonra moderatorluğu professor Sahib Musayevə məxsus sistem sklerozda ağciyərin inters-

"Bir çox yerlərdə müəyyən müayinə və müalicələr almasına baxmayaraq, xəstənin vəziyyəti yaxşılaşmayıb. Xəstə klinika-gə gətirilən zaman artıq onun üz nahiyəsində və əllərində hiss ediləcək dərəcədə dəyişikliklər var idi. Xəstə ilk baxışdan sonra KT və kardioloji müayinəyə göndərildi. KT artıq burada ağciyər dəyişikliklərinin olduğunu təsdiqlədi və bundan sonra müalicələrə başlandı".

İclasın davamında Reanimasiya və intensiv terapiya şöbəsinin 2017-ci il üzrə hesabatı haqqında həmin şöbənin reanimatoloqu, dosent Əliyar Sultanov məlumat verib.

Ə.Sultanov ümumilikdə şöbənin iş fəaliyyəti və görülən işlər barəsində danışdı və qeyd edib ki, şöbə müasir standartlara cavab verən aparat və cihazlarla təmin edilib. Bu da görülən işlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi baxımından önəmli xarakter daşıyır.

"Dissertasiyaların tərtibi qaydaları" mövzusunda seminar keçirilib

◆ Yanvarın 25-də Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik Klinikasında "Dissertasiyaların tərtibi qaydaları" mövzusunda seminar keçirilib.

Seminar da aspirantlar, doktorantlar və dissertantlar üçün önəmli bilgilər açıqlanıb. ATU-nun Terapevtik və Pediatrik Pro-pedevtika kafedrasının dosenti, tibb üzrə fəlsəfə doktoru Səidə Xanməmmədova çıxışında Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının rəyaset heyətinin qərarları ilə edilmiş dəyişikliklərlə, dissertasiyaların tərtibi qaydaları ilə bağlı seminar iştirakçılarına ətraflı məlumat verib. Keçirilən bu seminarın aspirantlar, doktorantlar və dissertantlar üçün əhəmiyyətini vurğulayan S. Xanməmmədova qeyd edib ki, seminar gələcəkdə bu sahədə görüləcək işlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi baxımından da vacib rol oynayacaq.

ATU-nun mətbuat xidməti

İclasda çıxış edən direktorun müavini Adil Nuriyev şöbələrin hesabat xarakterli iclaslarının keçirilməsinin vacib xarakter daşıdığını bildirdi.

Revmatologiya və gastroenterologiya şöbəsinin müdiri, professor Sahib Musayev bu şöbənin 2017-ci il üzrə illik hesabatını şura üzvlərinin diqqətinə çatdırıb.

Professor S.Musayev şöbədə müalicə alan xəstələr, xəstələrə qoyulan diaqnozların düzgün nəticələrə əsaslandığını bildirdi və qeyd edib ki, həkimlərin və tibb personalının yüksək xidməti

tisial dəyişiklikləri barədə həkim-rezident Günel Əsgərova məlumat verib.

O bildirib ki, bu xəstəlik dəri və daxili orqanların fibrozu ilə xarakterizə olunan, birləşdirici toxumanın səbəbi bilinməyən sistem xəstəliklərinə aiddir.

Şöbədə bu xəstəlikdən əziyyət çəkən 53 yaşlı qadınla bağlı danışıq, həkim-rezident xəstənin əsas şikayətlərinin hər iki əllərdə göyermə, ağarma, üz dərisində hiperemik səpkilər, tənqənəfəslik, ümumi halsızlıq və s. olduğunu söyləyib.

Görkəmli alimin 120 illik yubileyi keçirilib

Yanvarın 26-da tibb sahəsinin inkişafına töhfələrini vermiş tanınmış alim, görkəmli professor İsmayıl Əbdülxalıq oğlu Axundovun 120 illik yubileyi keçirilib. Tədbiri giriş nitqi ilə açan ATU-nun elmi işlər üzrə prorektoru, dosent Rauf Bəylərov yubilyar haqqında iştirakçılara məlumat verib: "Qədim tarixə malik şərəfli inkişaf yolu keçmiş Azərbaycan tibb elminin və səviyyəsinin dinamik inkişafı bu sahədə çalışan görkəmli tibb mütəxəssisləri və ziyalılarının böyük əməyi nəticəsində olub. Xalqımız ömrünü öz xalqının tərəqqisi, inkişafı naminə sərf edən ləyaqətli övladlarının, ziyalıların xatirəsini həmişə əziz tutur və ehtiramla yad edir.

Belə ziyalılarından biri də xalqına təmənnsiz xidmətlər göstərmiş, bu gün anadan olmasının 120 illiyini qeyd ediyimiz, Almanyanın Münhen Universitetinin məzunu, tibb elmləri doktoru, professor İsmayıl Əbdülxalıq oğlu Axundovdur. Professor İsmayıl Axundov əhalini o dövrdə tüğyan edən malyariyadan və digər yoluxucu xəstəliklərdən xilas

etmək üçün əlindən gələni əsirgəməmişdir. Onun pedaqoji fəaliyyəti və təşkilatçılıq qabiliyyəti dövlət tərəfindən layiqincə qiymətləndirilib..."

Epidemiologiya kafedrasının müdiri, professor İbadulla Ağayev İ.Axundovun ömrü yolu və tibb sahəsindəki yorulmaz fəaliyyəti ilə bağlı məlumat verib: "... İsmayıl Axundov 1897-ci il dekabrın 8-də Şamaxı şəhərində anadan olub. Kiçik yaşlarından valideynlərini itirən İsmayılın keşməkeşli bir həyat yolu olub. O, 1908-ci ildə Bakıda 2-ci kişi gimnaziyasına daxil olmuş və 1918-ci ildə oranı bitirmişdir. 1919-cu ildə Bakı Dövlət Universitetinin tibb fakültəsinə daxil olan İ.Axundov 1920-ci ildə Azərbaycan Demokratik Respublikası tərəfindən istedadlı nəzərə alınaraq, dövlət hesabına Almaniya – Lüdviq Maksimilyan adına Münhen Universitetinin tibb fakültəsində təhsilini

davam etdirməyə göndərilir..."

Nətiqə olduqca istedadlı olan İ.Axundovun universiteti əla qiymətlərlə bitirdiyinə toxunaraq Almaniya ona yüksək şərait yaradılmasına söz verilsə də, Vətənə dönməyi, millətinə xidmət etməyi hər şeydən üstün tutduğunu qeyd edib. Və nəhayət, bu istedadlı alimin dünyasının dəyişməsində ermənilərin əli olduğunu bildirib. Qeyd edib ki, 1952-ci ildə ermənilərin əli ilə onun yatdığı otaq yandırılıb və dəyərli alim həlak olub.

Professor Ədalət Tahirzadə də Cümhuriyyət dövründə Milli Hökumətin yardımı ilə 100 nəfər gəncin xarici ölkələrdə ali təhsil alması üçün göndərilməsindən danışıb. Onlardan birinin də İsmayıl Axundov olduğunu və Milli Hökumət süquta uğradıqdan sonra tələbələrin əksəriyyətinin təhsillərini yarımçıq qoyduqlarını təəssüflə qeyd edib. Amma İ.Axundovun sonadək təhsilini davam etdirdiyini söyləyib.

Xatirə çıxışlarında professorlardan Əyyub Əzizov, Fəxrəddin Məmmədov da İsmayıl Axundov və onun doğmaları ilə bağlı ürək sözlərini söyləyiblər.

Sonra alimin qızı Nailə Axundova tədbir iştirakçılmasına atası haqqında kövrək xatirələrini bölüşüb. Atasının xalq, millət üçün çalışan bir şəxs olduğunu, hər zaman tibbi axtarışlarını etdiyini qeyd edib. Tədbiri təşkil edənlərə təşəkkürünü bildirib.

Tədbir zamanı yubilyarın tibb sahəsindəki fəaliyyətini əks etdirən sənədli film nümayiş etdirilib. İştirakçılar film vasitəsi ilə alim haqqında geniş məlumat əldə edə biliblər.

Qabil ABDULLAYEV

Rezidentlərlə görüş olub

Tədris Cərrahiyyə Klinikasının direktoru, professor Surxay Hədiyev görüşün məqsədinin klinikada rezidentlərin təhsili, problemləri və bu problemlərin həlli yolunun araşdırılması olduğunu deyib. O bildirib ki, rezidentura ixtisaslaşmış həkim hazırlığında böyük rol oynayır.

Rezidenturanın əsas məqsədinin müstəqil fəaliyyət bacarığını əldə etmiş, fəal həkim kadrlarının hazırlanması olduğunu qeyd edib: "Yəni rezidenturayı bitirmiş həkim, öz sahəsi üzrə müstəqil fəaliyyət göstərmək, müalicə və əməliyyat etmək bacarıqlarına yiyələnəcək. Dünyada rezidentura sistemi artıq neçə illərdir

ki, tətbiq olunur. Azərbaycan MDB məkanında ilk bu sistemi quran ölkələrdən biridir. Ukrayna,

Rusiya, Qazaxıstanda bu sistem yoxdur. Onlarda indi də diskussiyalar gedir ki, diplomdan sonrakı təhsil hansı sistemdə aparılsın. Dövlətin qayğısı nəticəsində bizdə bu sistem artıq var. Bu, böyük nailiyyətdir. Düzdür, bu sahədə müəyyən problemlər mövcuddur. Amma bu problemləri həll etmək üçün əlimizdən gələni edirik".

Daha sonra TCK-nın direktorunun tədris və elmi məsələləri üzrə müavini, professor Davud Pənahov klinikadakı rezidentlərin fəaliyyəti haqqında monitorinq şəklində çıxış edib. İclasda rezidentlərin fikirləri dinlənilib, qarşılıqlı fikir mübadiləsi aparılıb.

İclasda kafedra müdirləri, klinika rəhbərliyi və rezidentlərin kuratorları da iştirak edib.

Peşəkar həkimlərin sayəsində 32 yaşlı qadın 13 ildən sonra ana oldu

ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasında tibb elmləri namizədi, dosent, mama-ginekoloq Natəvan Axundovanın köməyiylə 32 yaşlı qadın 13 il ərzində iki dəfə problemlili hamiləlikdən sonra ana olub.

N.Axundovanın sözlərinə görə, 32 yaşlı xanım fəsadlaşmış mamalıq anamnezi ilə ona müraciət edib:

"Qadın 13 ildir ailəlidir, övladı yox idi. 2006 və 2008-ci illərdə 2 problemlili hamiləliyi olub. İlk hamiləlik 28 həftəsində, ikinci hamiləlik isə 29-30 həftəlikdə ölü döllə doğuşla nəticələnib. Hər iki hamiləlikdə dölün hidropsu (dölün bədənində maye toplanması) və hamiləliyin ağır patoloji-yalarından biri olan preeklampsiya (arterial təzyiq 180/110 mm.c.süt, sidikdə zülal) baş verib".

Qadının üçüncü hamiləliyi N.Axundovanın nəzarəti altında olub. Nəhayət, bu xanım bu il yanvarın 9-da doğuş həyata keçirib. Uşağın çəkisi 2 kq 850 qram, boyu 50 sm-dir. Ana və uşaq kafi vəziyyətdə evə yazılıblar.

Qadının ailə üzvləri hamiləliyi əvvəldən sona qədər izləmiş və müvəffəqiyyətlə başa çatdırmış Natəvan xanım, qeysəriyyə kəsiyi əməliyyatını icra etmiş Arzu İsmayilovaya, neonatoloq Səadət Yaqubovaya, eləcə də ATU Tədris Cərrahiyyə Klinikasının tibb personalına və həkim heyətinə dərin minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Yeddi illik həsrətə son qoyulub...

◆ Yanvarın 11-də ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasında üçəmlər dünyaya gəlib. Ana 7 il ərzində dəfələrlə sonsuzluğa görə müalicə alıb. Müraciətdən sonra ananın səhhəti həkimlərin ciddi nəzarəti altına götürülüb, onun üzərində dəqiq müayinələr və müalicələr aparılıb. Nəticədə yumurtalığın stimulyasiyası fonunda üçəm hamiləliyi meydana gəlib.

Qeyd edək ki, bu cür hamiləlik çox risklidir. Adi halda hamiləlik 31-32-ci həftəyə qədər davam edir və nəticədə dərin yetişməmiş uşaqlar doğulur. Lakin xəstə üzərində aparılan düzgün müalicə nəticəsində 34 həftə 6 günə, təxminən 35 həftədə qeysəriyyə əməliyyatı vasitəsilə iki oğlan və bir qız dünyaya gəlib. Hazırda üçəmlərin və ananın vəziyyəti kafidir. Oğlanlardan birinin çəkisi 2 kiloqram 220 qram, digər oğlan və qızın çəkisi isə 1 kiloqram 850 qramdır.

Bu barədə klinikanın ikinci mamalıq-ginekologiya kafedrasının assistenti, tibb elmləri üzrə fəlsəfə doktoru, mama-ginekoloq Nərgiz Şəmsəddinskaya ətraflı məlumat verib: "Artıq dörd gün keçib və onlar bu gün evə buraxılırlar. Bu klinikadakı həkimlərin birgə fəaliyyətinin uğurudur. Körpələrin valideynləri paytaxtda deyil, bölgələrdən birində yaşayır. Üçəmlərə nəzarəti davam etdirəcəyik. Rayon xəstəxanası ilə əlaqə yaradıb, həkimlərlə əməkdaşlıq edəcəyik", - deyərək mama-ginekoloq bildirib.

ATU-nun mətbuat xidməti

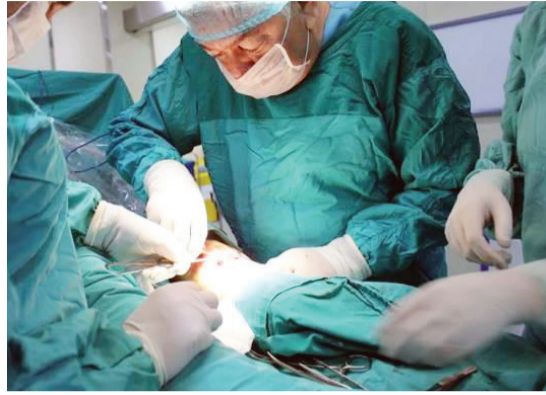
Xəstənin ayağındakı taxta parçası 63 il sonra tapılıb və çıxarılıb

ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasında həkimlər daha bir uğurlu əməliyyat icra edə bildilər. Lakin ən maraqlısı odur ki, məhz ATU əməkdaşlarının sayəsində düz 63 il əvvəl xəstənin bədənində girən yad cismi aşkarlamaq mümkün olub. Bu maraqlı hal haqqında ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasının ürək-damar cərrahiyyəsi şöbəsinin professoru, Dünya və Avropa Damar Cərrahları Assosiasiyasının üzvü Məhəmməd Kərimov məlumat verib.

Professor M.Kərimovun sözlərinə görə, xəstə 3 yaşında olarkən yanan təndirə düşüb, bədəni geniş və dərin yanıq travması alıb. Bundan sonra uşaq üzərində çoxsaylı cərrahi əməliyyatlar keçirilib və həkimlərin səyi nəticəsində onun həyatı xilas edilib. Sonralar bu şəxs özü də həkim olub və insanların sağlamlığının keşiyində dayanıb.

"Lakin son 20 ildir ki, xəstəni sol baldırda olan və bugünə qədər sağalmayan trofiki xoralar ciddi narahat edirdi. Bununla əlaqədar müxtəlif ölkələrdə, o cümlədən Türkiyə, Rusiya, İranda dafələrlə müalicə alıb, hətta xəstəxanalarda stasionar müalicə də alıb, amma effekti olmayıb – xora bağlanmayıb".

Nəhayət pasiyent ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasının ürək-damar cərrahiyyəsi şöbəsinə müraciət edib. Professor Məhəmməd Kərimov müayinə zamanı ilk baxışda əhəmiyyətsiz görünən

kiçik bir detala diqqət yetilib. Sonradan məhz bu detal xoranın bağlanmamasının sirrinin açılmasında həlledici rol oynayıb: "Bir-birinə yaxın yerləşmiş xoraların dibi eyni rəngdə, eyni xarakterdə olan, çox qalın ərplə örtülmüşdü. Bu bizdə şübhə oyadı və sonrakı müayinələr zamanı bunun yad cisim olması qənaətinə gəldik".

Əməliyyat zamanı doğrudan da xoraların dibində yad cismin olması təsdiqlənib. Məlum olub ki, 63 il əvvəl – xəstə uşaq ikən yanan təndirə düşəndə onun ayağına batan taxta parçası (10+2sm) hələ də bədənində qalır.

Əməliyyatdan 1 həftə sonra müayinə zamanı xoraların təmizləndiyi, sağlam qranulyasion toxumanın inkişaf etiyi müşahidə olunub. Pasiyent isə dözülməz ağrılardan, ağrıkəsicə qəbulundan və gündəlik sarğılardan xilas olub.

23 yaşlı gənc üzərində ağır əməliyyat aparılıb

ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasında 23 yaşlı gənc üzərində unikal cərrahiyyə əməliyyatı həyata keçirilib.

Klinikanın ümumi cərrahiyyə şöbəsinin müdiri, t.e.d., Mübariz Əliyevin sözlərinə görə, 1994-cü il təvəllüdü Nurulla Əliyev sol böyrəyin törəməsi və ikitərəfli düyünlü ur diaqnozu ilə xəstəxanaya müraciət edib. İlk olaraq, instrumental müayinələr edilib, kompyuter tomoqrafiya, MRT müayinələri aparılıb: "Sol böyrəyin törəməsi, kalsinasiya olunmuş exinokok kimi dəyərləndirildi. Və qalxanvari vəzidə kasifikasiya olunmuş, qalxanvari vəzin böyük ölçülü düyünləri aşkarlandı. Belə bir müştərək xəstəliklə, xəstəni əməliyyata hazırladıq. İlk olaraq, xəstədə ikitərəfli strumektamiya əməliyyatı icra olundu və sonra böyrəyin laparoskopik rezeksiyasını icra etdik. Əməliyyatı klinikanın urologiya şöbəsinin professoru Əlimərdan Baxışovla birgə etdik".

M.Əliyev deyir ki, xəstədə böyrəyin törəməsi onun yuxarı qütbündə, həm də dalağa bitişik olub: "Biz bunu qarından keçmə ilə laparoskopik etdik. İlk olaraq, həmin törəməni dalaqdan ayırdıq. Dalaqda qanaxma olmadı. Bundan sonra Əlimərdan Baxışovun asistentliyi ilə balaca bir bel kəsiyi

ilə sol böyrəyin laparoskopik rezeksiyası əməliyyatını icra etdik. Xəstə əməliyyatdan 5 gün sonra evə yazıldı".

Histoloji müayinə nəticəsində məlum olub ki, qalxanvari vəzədə olan düyünlər kalsifikasiya olunmuş düyünlərdir. Böyrəyin törəməsi isə osteomadır. Instrumental müayinə metodlarının yazdığı kalsifikasiya olunmuş exinokok deyil: "Bu möhkəm konsistensiyalı bir şiş idi. Və bilir ki, osteomalar vaxtında müalicə olunmasa, osteosarkomalara çevrilir. Ona görə də biz bu cavan oğlanın həyatını eyni zamanda, iki ciddi xəstəlikdən xilas etdik".

"Əzcaçılıq analizində spektrofotometriyanın tətbiqi" mövzusunda həsr olunmuş növbəti konfrans keçirilib

Əzcaçılıq kimyası kafedrası tərəfindən keçirilən silsilə metodik konfranslar davam edir. "Əzcaçılıq analizində spektrofotometriyanın tətbiqi" mövzusunda həsr olunmuş növbəti belə konfrans yanvarın 29-da baş tutub.

faizə qədər kimyəvi üsullarla, təxminən 60%-i isə spektral üsullarla, o cümlədən yüksək effektivli maye xromatoqrafiyası, qaz xromatoqrafiyası ilə mass-spektroskopiyanın birgə istifadəsinə əsaslanır.

T.Süleymanovun sözlərinə görə, semi-

rektor, professor Gəray Gəraybəylinin 24 may 2017-ci il tarixli əmri ilə kafedrada Respublikanın təbii sərvətləri əsasında yeni dərman vasitələrinin yaradılması üçün müasir Elmi-Tədqiqat, Tədris Əzcaçılıq Laboratoriyası yaradılıb. Bu laboratoriya 3 hissədən ibarətdir: fitokimyə, əzcaçılıq texnologiyası və standartlaşdırma bölməsi. Laboratoriya da dərman vasitələrinin standartlaşdırılması məqsədilə ən müasir avadanlıqlar, o cümlədən infraqırmızı spektrometr, qaz xromatoqrafiya və s. quraşdırılıb və istifadə olunur. Yeni laboratoriyada tələbələrin yeni metodika üzrə dərns keçməsi üçün hər cür şərait yaradılıb.

Laboratoriyanın standartlaşdırma bölməsində dərman preparatlarının standartlaşdırılması proseslərinin həyata keçirilməsi üçün müvafiq tədqiqat işlərinin aparılması nəzərdə tutulub.

Daha sonra əzcaçılıq kimyası kafedrasının dosenti Vaqif İsgəndərovun "spektrofotometriyanın növləri" mövzusunda məruzəsi dinlənilib. Məruzə ətrafında müzakirələrdə kafedranın müəllimləri ilə yanaşı, II kurs magistrantları və digər ixtisas kafedralarının əməkdaşları da fəal iştirak edəblər.

Kafedranın müdiri, əzcaçılıq elmləri doktoru, professor Tahir Süleymanovun sözlərinə görə, bu, artıq sayca 10-cu belə seminardır. Və seminarın mövzusu təsadüfi seçilməyib: "Məlum olduğu kimi, müasir əzcaçılıq analizini spektrometrik üsullar olmadan təsvir etmək mümkün deyil. Son 10 il ərzində bütövlükdə əzcaçılıq analizində həsr olunmuş elmi-tədqiqat işlərinin yalnız 10 faizə qədər, bəzi ədəbiyyatlarda 7

narlar zamanı mövzuların seçilməsinin məqsədi müəllimlərin ixtisas səviyyəsini artırmaq, peşəkar kadrların gənc müəllimlər üçün təcrübə ilə bağlı paylaşımlarını həyata keçirməkdir.

Professor Tahir Süleymanov çıxışı zamanı xatırladı ki, Əzcaçılıq kimyası kafedrası Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondunun dəstəyilə 2015-2017-ci illərdə Qrant layihəsi icra edib. Nəticədə ATU-nun

Rezidentlərin seminarı - Yan amiotrofik skleroz xəstəliyi haqqında müzakirə

Yanvarın 18-də ATU-nun Tədris Terapevtik Klinikasında professor-müəllim heyətinin iştirakı ilə nevrologiya və tibbi genetika kafedrasının rezidentlərinin seminarı keçirilib.

Seminarla çıxış edən direktorun müavini Adil Nuriyev bu seminarların silsilə xarakteri daşdığına və bu seminarın rezidentlərin tibbi biliklərinin genişləndirilməsində də mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirib.

yan xəstəliklər qrupuna daxildir. "Xəstəliyin etiologiyası məlum deyil. 5-10% hallarda xəstəliyin ailəvi formasına rast gəlmək olur. Sporadik forma isə daha çox kişilərdə 40-60 yaşlar arasında rast gəlinir. Simptomlar əmələ gələndən sonra orta yaşım müddəti 2.5-3.5 ildir. Xəstəliyin forması da önəmlidir. Bulbar formada yaşım müddəti 2.5 il, ətraflarda başlayan formada isə 3.5 ildir. 5 xəstədən biri 5 ildən çox, 10 xəstədən biri 10 ildən çox yaşaya bilər". Həkim-rezident

Daha sonra məruzəçi qismində çıxış edən həkim-rezident Fatimə Əliyeva Yan amiotrofik skleroz xəstəliyi haqqında seminar iştirakçlarına məlumat verib. O, bildirib ki, bu xəstəlik müalicəsi olma-

xəstəliyin xüsusiyyətləri, klinik formaları, diaqnostikası və s. haqqında da seminar iştirakçılarının məlumatı verib. Seminar professor-müəllim heyətinin müzakirəsi ilə davam etdirilib.

Tədris Terapevtik Klinikada müəllimlər üçün seminar olub

Yanvarın 19-da ATU-nun Tədris Terapevtik Klinikasında şüa diaqnostikası və şüa terapiyası kafedrasında tədris-metodik seminar keçirilib.

tırr. Seminarla "Şüa diaqnostik metodların texnologiyası və onun təşkili", "Rentgen şüalarının alınması, təbiəti və xassələri", "İonlaşdırıcı şüaların

Seminarı giriş nitqiylə açan kafedranın müdiri, dosent Mələhət Sultanova bu tədbirin mühüm əhəmiyyətə malik olduğunu vurğulayıb: "Yalnız müəllimlərin iştirak etdiyi belə seminarların keçirilməsində əsas məqsəd, müəllimlərin peşə hazırlıq səviyyəsinin yüksəldilməsi, müasir şüa diaqnostik müayinələrin əsas prinsiplərinin tələbələrə daha yaxşı aşılması və yeniliklərin dərns prosesinə uyğunlaşdırılmasıdır".

M.Sultanova qeyd edib ki, seminarlar tədris proqramına uyğun olaraq keçiriləcək və kafedra əməkdaşları tərəfindən mövzular təqdim olunacaq. Tədrisin gedişində əyani vəsaitlərdən, kliniki müşahidələrdən və innovativ texnologiyalardan maksimum istifadə etmək tələbələrə də fənnin mənimsənilmə dərəcəsini ar-

zərəli təsirdən qorunma tədbirləri" və "Rentgenoloji müayinə metodları" mövzuları müzakirə olunub. Kafedranın assistentləri R.Abdullayeva və t.f.d. H.Əsgərovanın mövzu ətrafında çıxışları dinlənilib. Məruzəçilər mövzunun əsas məqamları, rentgenoloji müayinə metodlarının diaqnostik alqoritmdəki yeri və rolundan danışdılar.

Kafedra müdiri M.Sultanova, dosent R.Həsənov, dosent G.Əliyeva, assistent G.Əhmədova mövzuya dair öz fikirlərini, irad və təkliflərini bildirdilər. Kafedra əməkdaşlarını düşündürən suallar məruzəçi tərəfindən ətraflı şəkildə cavablandırılıb.

İl müalicə-proflaktika fakültəsinin dekani İsrail Məhərrəmbəyli belə seminarların keçirilməsinin vacibliyini xüsusi vurğulayıb və kafedraya gələcək işlərində uğurlar arzulayıb.

